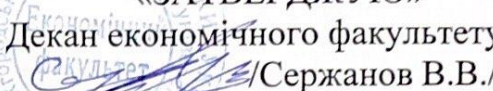

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ
Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
/Сержанов В.В./
«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ У МІЖНАРОДНІЙ КОМЕРЦІЇ

Рівень вищої освіти: другий(магістерський)
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма: Міжнародна комерція
Статус дисципліни: обов'язкова
Мова навчання: українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Регулювання спорів у міжнародній комерції» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньої програми «Міжнародна комерція».

Розробники: Штулер Ірина Юріївна, професор, доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної теорії протокол № 9 від «26» червня 2020 р.

Завідувач кафедри економічної теорії Молнар Олександр Сергійович

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 7 від «28» серпня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр: 1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4,5	1-й	1-й
	Лекції:	
	24	10
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: модульна контрольна робота	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	106	136

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Регулювання спорів у міжнародній комерції**» професійна підготовка сучасних фахівців у галузі міжнародної економіки, що передбачає розуміння ними закономірностей, логіки та механізмів формування окремих видів відносин у сфері міжнародної комерції, отримання знань і практичних навичок щодо сучасних форм організації та методів регулювання відносин у міжнародній комерції, підходів щодо регулювання спорів, а також укладання міжнародних комерційних контрактів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- 1) вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми);
- 2) здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- 3) здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), в тому числі, з іноземними представниками;
- 4) визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- 5) здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності;
- 6) здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у міжнародній комерції;
- 7) здатність визначати майбутні тренди в міжнародній торгівлі на світовому ринку та прогнозувати їх вплив на комерційну діяльність підприємств.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Регулювання спорів у міжнародній комерції**» є паралельне опанування таких освітніх компонент (навчальних дисциплін) освітньої програми «Міжнародна комерція»:

- ОК 1.2 Соціальна відповідальність та корпоративна культура
- ОК 1.10 Ризики у міжнародній комерції

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікуванні результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «**Регулювання спорів у міжнародній комерції**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.	ПР 10
Уміти проводити комплексний економічний аналіз діяльності підприємства в умовах ризику та невизначеності.	ПР 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, стаття, есе тощо).

Форма модульного контролю: модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Студенти вивчають дану дисципліну протягом семестру – один модуль. Модуль складається з двох змістових модулів. В кінці кожного змістового модуля (лекції, практичні заняття) виконується модульна контрольна робота.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль – по 50 балів за модульну контрольну роботу та 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, доповідь, стаття, есе тощо).

Семестрова оцінка є середньоарифметичною сумою балів двох змістових модульних контролів. Наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю отримав 100 балів; семестрова оцінка у подібному випадку складе: $(80+100)/2 = 90$ (за шкалою ЄКТС – «А»; за розширеною національною шкалою – «відмінно»).

Студент, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати іспит.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати іспит із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці

Шкала оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

На оцінювання модульних контролів у усній, письмовій або письмово-усній формі, викладачем в аудиторії, відводиться по 50 балів за кожен модуль, тобто в сумі 100 балів за два модульні контролі.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі іспиту з максимальною кількістю балів-100. До нього допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не склали модульного контролю та не виконали основне і додаткове індивідуальне завдання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Поняття та економіко-правові засади міжнародної комерції

1. Поняття та принципи міжнародної комерції
2. Види та суб'єкти міжнародної комерції
3. Джерела економіко-правового регулювання міжнародної комерції

Тема 2. Регулювання міжнародної комерції

1. Поняття та загальні засади регулювання міжнародної комерції
2. Система та компетенція органів державного регулювання у міжнародній комерції
3. Методи державного регулювання міжнародної комерції
4. Тарифне регулювання міжнародної комерції
5. Нетарифне регулювання міжнародної комерції
6. Міжнародне економіко-правове регулювання комерційної діяльності.

Тема 3. Економіко-правове регулювання спорів, що виникають у сфері міжнародної комерції

1. Економіко-правові механізми врегулювання спорів, що виникають у сфері міжнародної комерції
2. Позасудові механізми врегулювання спорів у сфері міжнародної комерції

Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж

1. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу.
2. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу.
3. Арбітражна угода.
4. Законодавство України про міжнародний комерційний арбітраж.
5. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу.
6. Правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду та Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України.
7. Визнання та виконання іноземних судових рішень у сфері міжнародної комерційної діяльності.
8. Особливості визнання та виконання рішень комерційних арбітражних судів.

Тема 5. Економіко-правове врегулювання окремих видів спорів міжнародної комерції

1. Регулювання спорів при міжнародних операціях купівлі-продажу.
2. Регулювання спорів при міжнародних транспортних перевезень.
3. Товарообмінні та бартерні операції в сфері зовнішньоекономічної діяльності.
4. Розрахункові та валютні операції в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Модуль 2

Тема 6. Механізм врегулювання суперечок СОТ

1. Механізм врегулювання суперечок СОТ: визначення, особливості
2. Функції, мета та основні риси
3. Органи СОТ, які беруть участь у механізмі врегулювання суперечок
4. Сторони суперечки

Тема 7. Етапи механізму врегулювання суперечок СОТ

1. Основні етапи
2. Група експертів та Апеляційний орган
3. Дії групи експертів або Апеляційного органу

Тема 8. Звіт та рекомендації механізму врегулювання суперечок СОТ

1. Затвердження звітів груп експертів/Апеляційного органу
2. Прийнятий термін для виконання рекомендацій
3. Визначення відповідності заходів угодам СОТ
4. Утримання від імплементації: компенсація або припинення поступок
5. Добрі послуги, припинення, посередництво, арбітраж

Тема 9. Україна в рамках міжнародних механізмів врегулювання торговельних суперечок

1. Врегулювання суперечок відповідно до положень міжнародних торговельних угод
2. Учасники торговельних суперечок

Тема 10. Приватний сектор та розгляд торговельних заходів

1. Попередні умови
2. Приватний сектор та розгляд суперечок у судах національної юрисдикції
3. Приватний сектор та наднаціональний правовий розгляд торговельних заходів

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Поняття та економіко-правові засади міжнародної комерції	4	2	2			9
Тема 2. Регулювання міжнародної комерції	4	2	2			11
Тема 3. Економіко-правове регулювання спорів, що виникають у сфері міжнародної комерції	4	2	2			11
Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж	4	2	2			11
Тема 5. Економіко-правове врегулювання окремих видів спорів міжнародної комерції	4	2	2			11
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	22	12	10			53
Модуль 2						
Тема 6. Механізм врегулювання суперечок СОТ	4	2	2			9
Тема 7. Етапи механізму врегулювання суперечок СОТ	4	2	2			11
Тема 8. Звіт та рекомендації механізму врегулювання суперечок СОТ	4	2	2			11
Тема 9. Україна в рамках міжнародних механізмів врегулювання торговельних суперечок	4	2	2			11
Тема 10. Приватний сектор та розгляд торговельних заходів	4	2	2			11
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	22	12	10			53
Разом за семестр	150	24	20			106

6.2.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Поняття та економіко-правові засади міжнародної комерції		2				13
Тема 2. Регулювання міжнародної комерції						13
Тема 3. Економіко-правове регулювання спорів,		2				13

що виникають у сфері міжнародної комерції					
Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж		2			13
Тема 5. Економіко-правове врегулювання окремих видів спорів міжнародної комерції			2		13
Тема 6. Механізм врегулювання суперечок СОТ		2			13
Тема 7. Етапи механізму врегулювання суперечок СОТ					16
Тема 8. Звіт та рекомендації механізму врегулювання суперечок СОТ			2		13
Тема 9. Україна в рамках міжнародних механізмів врегулювання торговельних суперечок		2			13
Тема 10. Приватний сектор та розгляд торговельних заходів					16
Разом	150	10	4		136

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття та економіко-правові засади міжнародної комерції	2	
2	Тема 2. Регулювання міжнародної комерції	2	
3	Тема 3. Економіко-правове регулювання спорів, що виникають у сфері міжнародної комерції	2	
4	Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж	2	
5	Тема 5. Економіко-правове врегулювання окремих видів спорів міжнародної комерції	2	2
6	Тема 6. Механізм врегулювання суперечок СОТ	2	
7	Тема 7. Етапи механізму врегулювання суперечок СОТ	2	
8	Тема 8. Звіт та рекомендації механізму врегулювання суперечок СОТ	2	2
9	Тема 9. Україна в рамках міжнародних механізмів врегулювання торговельних суперечок	2	
10	Тема 10. Приватний сектор та розгляд торговельних заходів	2	
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття та економіко-правові засади міжнародної комерції	9	13
2	Тема 2. Регулювання міжнародної комерції	11	13
3	Тема 3. Економіко-правове регулювання спорів, що виникають у сфері міжнародної комерції	11	13
4	Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж	11	13
5	Тема 5. Економіко-правове врегулювання окремих видів спорів міжнародної комерції	11	13
6	Тема 6. Механізм врегулювання суперечок СОТ	9	13
7	Тема 7. Етапи механізму врегулювання суперечок СОТ	11	16
8	Тема 8. Звіт та рекомендації механізму врегулювання	11	13

	суперечок СОТ		
9	Тема 9. Україна в рамках міжнародних механізмів врегулювання торговельних суперечок	11	13
10	Тема 10. Приватний сектор та розгляд торговельних заходів	11	16
	Разом	106	136

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вступ до Світової організації торгівлі: нові можливості для України. – Науково-практичне видання. Підготовлено експертною групою Українського центру міжнародної інтеграції. – К. : УЦМІ, 2016. – С. 6-7.
2. Дубіщев В.П., Вертелецька Ю. Б. Нормативно-правове регулювання міжнародної електронної торгівлі на сучасному етапі розвитку світового господарства. *Економіка і регіон*, 2016. - 2. – с.13-19.
3. Костенко З. В., Денисенко С.І. Переваги та недоліки впровадження онлайн арбітражу в Україні. 2020. PhD Thesis. Сумський державний університет.
4. Єремєєва І. А. Особливості дефініювання та класифікації міжнародних конфліктів у сучасній політології/ Регіональні студії, 2019. – с. 55.
5. Калюжна Н. Г. Міждержавні торговельні конфлікти як уособлення політики неопротекціонізму. *Проблеми системного підходу в економіці*, 2019, 1 (1). – с. 30-36.

Допоміжна література

6. Мазаракі Н. А. Вирішення спорів онлайн: світовий досвід та перспективи запровадження в Україні. *Правові новели*, 2017, 3: 7-11.
7. Білявська Ю. В. Регулювання електронної комерції в Україні. *Молодий вчений*, 2016, 10: 336.
8. Поталай В. Ю. Арбітраж у мережі Інтернет та електронній торгівлі. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*, 2016, 32: 172-181.
9. Кропивницький В.С., Каршиєва А.І. Державно-правові аспекти електронного вирішення спорів галузі сфери інтернет та ІТ-технологій. *Науковий вісник: Державне управління*, 2020, 3: 131-139.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.me.gov.ua
2. www.investfunds.ua
3. www.itar-tass.com
4. www.zn.ua